

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning vedrørende en midlertidig ordning af spørgsmålet om Færøernes fiskerigrænse.

(Forslaget til folketingsbeslutning findes i tillæg A. sp. 2371, fremsættelsen i tiden den sp. 3539).

Sagen sattes til forhandling.

Dupont: Det foreliggende forslag til folketingsbeslutning om en færøsk-dansk og britisk overenskomst om fiskerigrænserne ved Færøerne er et fuldgyldigt udtryk for, at man i internationale spørgsmål når længst ad forhandlingens vej. Som helhed kan det siges, at det resultat, der her foreligger, giver det færøske fiskeri bedre betingelser, end tilfældet var under overenskomsten af 1955 og den oprindelige traktat af 1901. Uden at ødelægge muligheden for, at der ved senere forhandlinger kan rykkes helt ud til en 12 sømils grænse, giver overenskomsten her en grænse på 6 sømil for de engelske fiskere og 12 sømil for andre nationer. Inden for de 6-12 sømil gives yderligere dispensationer i form af fredningsbestemmelser, hvorefter der i perioder kun må fiskes med lang- og håndliner i bestemte områder nord, vest og syd for Færøerne.

Der er grund til at takke de forhandlere, der har været med her — det gælder repræsentanter fra såvel Færøerne som England — idet der er vist imødekommenhed og vilje til at nå et positivt resultat, og denne tak skal gælde den højtærede statsminister, den højtærede udenrigsminister og alle implicerede embedsmænd. Jeg finder dog anledning til her også at takke den højtærede finansminister, der ved forhandlingerne i Thorshavn og i England i september 1958 har øvet en betydelig indsats for at få denne overenskomst bragt i stand. Ikke mindst blev der ved gennemførelsen af den islandske tolvmilegrænse skabt et farligt område, hvor uforsigtighed meget nemt kunne have haft kedelige følger for vort samarbejde såvel med England som med Island, ligesom de berettigede krav fra Færøerne måtte tilgodeses.

Som det fremgår af overenskomstens

forhistorie, har der siden 1901 været en fiskerigrænse på indtil 3 sømil. I 1955 rettedes det til 3 sømil efter rette basislinjer fra de yderste odder og skær. Det internationale fiskeri omkring 1901 betød ikke den store konkurrence for færøsk fiskeri. Udviklingen siden da har medført en omfattende mekanisering og et stærkt intensiveret fiskeri, hvor mange nationer gennem den sidste menneskealder har udvidet deres fangst til at foregå i de nordlige områder. Det færøske fiskeri har i samme periode udviklet sig ganske betydeligt. Befolkningen er i stigende grad blevet afhængig af det udbytte, som fiskeriet kan give. De åbne robåde erstattes med trawlere og større kuttere. Dertil kommer, at færingerne med berettigelse kan sige, at de gennem deres fiskemetoder er i stand til i højere grad at beskytte fiskebestanden, end tilfældet er med de store udenlandske trawlere, der er i færd med at udtømme bestanden gennem rovdrift, der drives på de færøske banker. Under et besøg sidste sommer på Færøerne hørte jeg gang på gang den udtalelse: hvis Island får anerkendt 12 sømils grænsen, er det en livsbetingelse for os, at der også kommer en regulering af fiskeriet omkring vore øer.

Ved nærmere undersøgelse af forholdet må man give færingerne ret. Uden for tremilegrænsen finder der et omfattende internationalt trawlfiskeri sted. Fiskeriet drives så intensivt, at der er tale om, at fiskeyngelen tages med og plantevæksten ødelægges. Tiden nærmer sig, hvor der slet ingen fisk er at fange. Færingerne er eksperter i fiskeri med langline, og gennem en modernisering af denne form har man opnået betydeligt udbytte, idet man får de store fisk og gennem denne metode også er i stand til at beskytte yngel og plantevækst. Det er i det hele taget et stort spørgsmål, om det ikke i høj grad skal overlades til de specielle fiskerinationer i de nordlige farvande at sørge for forsyningen af fisk også til de store nationer. Det er givet, at Færøerne, Grønland og Island har vitale interesser i, at fiskeriet i de nordlige farvande forbeholdes disse områders befolkning. De er udelukkende henvist til at leve af det udbytte, havet kan give. Det ses bl. a. af den kendsgerning, at Færøernes eksportindtægter for de 90 pct.s